

Britta Olofsdotter och Havsmöns historia runt år 1700.

Britta Olofsdotter var gift med Hindrik Hidriksson. Hon dog 1731-04-20 i Havsmön 71 år gammal. Man kan då räkna ut att hon föddes år 1665 och det ska ha varit i Närlunda.

Hennes pappa var Olof Jonsson (född troligen 1624, dog i Sätra 1713-06-13), son till nämndemannen Jon Olofsson och hans hustru Rangela.

Hennes mamma var Rangela Töresdotter, Olofsdotter (dog 1717-01-31).

Britta hade 7 syskon.

- Jonas f. 1661
- Anders f. 1663 d.1717
- Margareta f. 1663 d.1706
- Sedan föddes Britta. Yngre syskon var
- Bengt f.1670
- Ingeborg f. 1674
- Anders f. ? död 1717
- Karin f. 1675

År 1661 fick Britta en oäkta dotter Maria. Fadern var löjtnanten välborne Johan Stråle.

År 1681 i Göta Hovrätt...Mariestad protokoll kan man läsa:

31. Gärtnaren Liebenantens
Dokumentation, som utgår från
Lögverket som varit gynnad
deltar i Jönköping, Skandinavien
jivst af förhållning, och som
bemytt. Ser. Liebenantens. P. n. n. n.
Först Dokumentationen till
Den smärre Liebenantens ägar
under Artilleriet i Jönköping
Lij Dan af Lönner, Lönner

I en skrivelse, bekänner han sig ha lägrat en ogift kvinno person Britta Olofsdotter i Sätra, Erbjuder för sig och henne efter gjord fölikning, böterna erlägga, det samma ,bem:te h:r Löjtnants K. moders Fru Constantia Frost skrivelse till Rät- tenjindigite rade. Så emedan Løjtnanten är uti sin verklige tjänst under Artelleriet i Jönkö- ping, inte så lätt kan komma, dock själv genom sin skrivelse tillstår gärningen och begär dom, har sin bi löparare och des föräldrar

yrningarna tillfört och begär
 biflyttade och det förvalde
 stämman, Kihäll i
 och Nils i Lindafält bevit
 Brittas förfall och sjukdom
 tyngda. och förvalde däm
 lag 3 Cap: giftemål till
 Hauliga resolutioner till
 Skiptet, samt begär att in
 Enhälligt förvalde och begär

förikat,
 som
 nämndemä
 nnen
 Kiettil i
 Närlunda,
 Bengt i
 Sättra och
 Nils i
 Lindhult
 bevitnade,
 vilka ock
 om Britas
 förfall och
 sjukdom
 vid denna
 tids Intyg-
 ade.
 Althärföre
 dömde
 rätten
 Löjtnanten
 efter
 Lag 3 kap.
 Giftemålsb
 alken till 40
 mk:r och
 Britta
 efter Vanlig
 Resolution
 er till 20
 mk:r
 silvermynt
 till
 treskiptes,
 samt bägge
 att undegå
 Kyrk-
 ligt ostraff

Britta gifte sig 1687 med Hindrik Hindriksson.

De fick 6 barn som växte upp med sin halvsyster Maria i Havsmon.

- Först föddes Elisabet som gifte sig med Töres Larsson och fick 7 barn, där åtminstone de senare växte upp på Nolgården i Igelstad, så Töres var kanske bonde på Nolgården.
- Sedan föddes Katarina som gifte sig med ryttaren Sven Hultman Andersson. De fick 5 barn och de första 3 var födda i Hult.
- Nästa barn Elin vet inte så mycket om. Hon dog inhyst 1753-12-01.
- Nästa barn Anders dog innan 1 års ålder.

- Nästa barn Brita dog 41 år gammal i Igelstad. Gift med Håkan Olofsson. De fick 4 barn, första två föddes i Överby, nästa på Nolgården Igelstad där också troligen nästa barn också föddes.
- Nästa barn Jonas gifte sig med Elisabet Samuelsdotter. De fick 4 barn, alla födda i Havsmon.
- Nästa barn Anders gifte sig med Britta Töresdotter. De fick 7 barn och de fyra yngsta är födda i Havsmon.
- Yngsta barnet är Margareta. Gift med per Månsson. De fick 4 barn, alla växte upp i Igelstad.

Änkan Karin Olofsdotter säljer år 1721 Skatterättigheten uti Sättra 1/16 till system Britta Olofsdotter i Havsmon

	<p>Förmäset Tingebref Den 12 febr 1721 oföränkien? Karin Olofsdotter N 2 för utgifwet och än wittna med erkom-att ut af Herr Kyrkioherden Hagvi nus Umdnius af Nemndemannen Eri k i Sundsbo och Johan Bygget, der- utinnan han bekiennen och tillstår hafwa med sin handsintyg köp och godtycke försålt uti des Syster Britta Olofsdotter i Havsmon des Skatterättigheet uti Rätten gård 1/16 Del uti en fier? Ting för 32 S Sifwermynt som hon tillstör sig bekommit dessminsta penningar med den beska?</p>
--	---

	<p>största, afhändandes forden skuld sigoch de nu samma fattigadz andeloch den bemälte des Syster hen-nes barn och arfwingar tillägne min stuga och jord och som blef beläget?, och efter begiäran förkis-ränts? Birgitta Olofsdotter ? Joel? ?anföranden af denna rättegångsmöte</p>
--	--

Jag får intryck av att Britta kom från en släkt i Sättra som hade en god ställning. Hennes farfar hade ett förtroende som nämndeman. Syskonen hade gårdar.

När Brittans syster Karins man dog så lät Britta köpa Karins gård (kan det vara Torsjöhult?) år 1721 så att systemen hade möjlighet att bo kvar.

Britta hade då varit gift i 34 år och hade då en så god ekonomi att Hindrik och Britta kunde köpa Karins gård.

Det är svårt att förstå att gården Havsmon hade möjlighet till detta.

År 1718 gjorde Lantmäteriet en karta med beskrivning av markerna. Där kan man läsa

Åkerjorden består av överallt grund och mager sand och mycket sveksam (opålitlig) full med Röör och klappersten och en del är oduglig mark.

Det var mycket liten areal runt gårdshuset. Skogen räckte bara till eget bruk

Mulbete fanns på samfälld mark och skog.

Men gården gav ost och smör och några kreatur som kunde säljas till bergslagen och handelsstaden Mariestad.

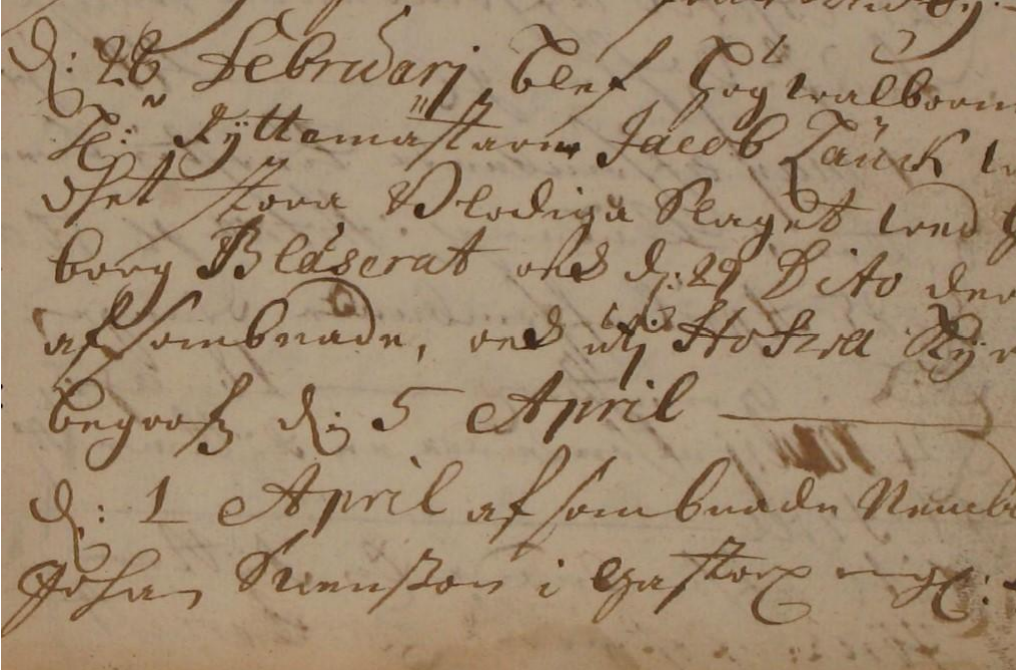
Det gick bra för Brittans oäkta dotter Maria. Gifte sig med Jonas Bengtsson och levde i Sättra,

De fick 12 barn. Det fanns fler faddrar än brukligt, bland dem Johan Stråle och hans äldsta barn, svågern löjtnant Ceder och prästfrun Märta Lenck för att nämna några.

Havsmon finns omnämnt på 1500-talet som kronotorp och från 1600-tallet finns uppgifter fragmentariskt om ägare. Vi hoppar fram till Jakob Lenck.

Jakob Lenck fick Havsmon som livstids donation år 16???. År 1688 var Jacob Lenck kallad till häralsdrätten då han inte uppgivit Havsmon som sin donation. Skyller på felaktig lista.

Jakob Lenck avlider 1710 och Havsmon och övriga donations gårdar dras in till kronan.

	D: 28 februari blef högwälborne H: Ryttmästaren Jagob Länck warde i det stora Blodiga slaget wed Hällsinborg blässerat och inc d: 29 Dito derefte afsombnade, ank uti Hofwa kyrkia begrofz d: 5 April
---	--

År 1715 står i domprotokoll att S Tham har fått Kammar Kollegiums tillstånd att inlösa Havsmon 1/4. Ska värderas och erbjudas högstbjudande av tingsrätten.

Hindrik Hindriksson, skatteköper Havsmon år 1716. Dör på Bygget där hans fru Märta är född.

Hindrik Hindriksson var son till Hindrik Conrot. En arbetshypotes är att Hindrik Conrot kan ha varit frälsefogde över Lencks donationshemman runt Unden med Havsmon som tjänsteboställe.

Stråle, prästen Unden (gift med Märta Leck) och Jakob Lenck måste ha tillhört den grupp som hade makt i Undenäs.

Det ligger nära tillhands att tro att Britta Olofsdotter hade en nyckelroll och att det fanns en förklaring till varför Hindrik Hidriksson fick skattköpa Havsmon. Johan Stråle var angelägen om att Maria skulle få ett bra liv.